

da han erklærede, saavidt jeg forstod ham, aldeles bestemt, at han ikke vilde gaa ind paa den vestlige Linie, fordi han mener, at Randers Interesser derved vilde blive traadte for nær. Naar det erede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds brugte Udtalelser, som om jeg havde talt om upassende Agitation, saa vil jeg aldeles bestemt reservere mig derimod. Jeg har hverken brugt det ene eller det andet Udtryk. Jeg har talt om Maaden, hvorpaa dette Baneanlæg var pousferet i Pressen, men jeg har ikke talt om Agitation og endnu mindre om upassende Agitation. Men jeg skal iøvrigt tilføje, at jeg finder det naturligt, at der for at bringe en Sag som den nærværende igjennem, maa agiteres, thi ellers tror jeg aldrig, at det nogeninde var lykkedes at faae den veit. Men et ganske andet Spørgsmaal er, om det ikke var berettiget fra min Side at bruge de Citater, jeg brugte, fordi jeg vilde bevise, at det, det gjaldt om i det givne Tilfælde, var at skabe en Konkurrencebane. Det maa man være enig om. Det er en Udtalelse, som en tidligere Indenrigsminister har fremsat, og jeg kan ikke se rettere af hvad der foreligger — og det er ogsaa udtalt af den erede Minister —, end at det er en Konkurrencebane. Det staar ganske vist ikke ligefrem i Motiverne, men Motiveringer gaar dog ad Omveie ud paa, at det er en saadan Bane. Nu er altsaa Spørgsmaalet: kan det i Tilfælde af en Natur som denne forsvares, at forlange Statsstilskud til en Bane, der maa betegnes som en Konkurrencebane. Det anser jeg som Hovedspørgsmaalet; thi giver man Statsstilskud i dette Tilfælde, ser jeg ikke, naar man nogeninde kan negte det. Jeg ledes ved Betragtningen heraf til en Side, som er berørt af det erede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Spørgsmaalet stiller sig da for mig: Er der ikke andre Steder, hvor Befolkningen med Hensyn til Baneanlæg jeg vil ikke sige har Ret til at fordrer, men uafrijselige Krav, som skulle tilfredsstilles og kun kunne tilfredsstilles fra Statens Side. Kan der ikke være langt større Anledning til at komme et Baneanlæg som det fra Herning i sydvestlig Retning henimod Skjern til Hjælp, saameget mere som man veed, at det er en fattig Egn, hvor et Baneanlæg aldrig nogeninde vilde kunne ventes at komme istand, naar Staten ikke tager det i sin Haand. Saalenge som et saadant Spørgsmaal staar paa Dagsordenen, tror jeg, det er lidt farligt at give et Statsstilskud til en Konkurrencebane. Det erede Medlem fra Ebeltoft (Th. Christensen) talte igaar om, hvor nødvendigt det vilde være, hvis man tænkte paa at faae anlagt en Sidebane fra Ebeltoft, at understøtte dette Anlæg paa en anden og mere fylldig Maade, end man hidtil har været i Stand til. Det er Noget, som jeg kan tiltræde; men Spørgsmaalet om en Bane fra Ebeltoft til et Punkt paa Randers-Grenaabanen staar jo ikke alene, men

bør helst afgjøres samtidig med Spørgsmaalet om Anlægget af en Bane fra Aarhus til Nyomgaard, da der dog vel ikke er Noget, som vil have, at disse to eventuelle Banelinier skulle have forskellige Tilfynningspunkter. Det Naturligste vilde da vistnok være, at Nyomgaard blev Tilfynningspunktet for dem begge; men hvorfor kan man da ikke vente, indtil denne Sag, som jo staar paa Dagsordenen, er modnet til Afgjørelse paa en saadan Maade, at vi samtidig med, at vi afgjøre Forslaget om Aarhus—Nyomgaardbanen tillige kunne faae afgjort Spørgsmaalet om en Bane fra Ebeltoft til samme Punkt. Jeg kommer herved atter tilbage til, hvad jeg igaar tillod mig at henlede den høitærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa. Jeg fik ingen Svar den Gang, hvad jeg fuldstændig godt kan forstaa, og jeg venter mig forsaavidt heller ikke at faae noget Svar idag. Jeg tillod mig som sagt at henlede Opmærksomheden paa Uværligheden af, at der nedfattes en Jernbanekommission til at tage alle disse Spørgsmaal under Overveielse. Jeg tror, at det derved i højeste Grad vilde kunne opnaas, at Ensidighed og Overfladighed ikke kommer til at være det Afgjørende, saa at man ikke i Længden vil komme til at staa overfor et planløst Jernbanenet.

Indenrigsministeren (Lobjens): Jeg ønsker at gjøre en Bemærkning til det Foredrag, vi nys hørte. Det er en dybt liggende Misforstaaelse, som det erede Medlem stadig har gjort sig skyldig i under denne Sags Behandling, naar han nemlig altid kalder Banen imellem Nyom og Aarhus for en Konkurrencebane. Det er ubegribeligt, at det erede Medlem tror, at disse to Baner konkurrerer med hinanden, fordi der for Enden af dem ligger to Byer, som konkurrerer med hinanden. At der er Konkurrence imellem Randers og Aarhus, have vi jo set herigjennem mange Aar, men at Banen fra Nyom til Aarhus skulde komme i Konkurrence med Banen fra Randers til Grenaa, kan jeg paa ingen Maade forstaa. Er det en Konkurrence, at Folk, der bo i Hornslet, Løndrup, Hjortshøj med flere andre Steder ønske sig en Bane og ville betale Noget for at faae den? Dette kan man under ingen Omstændigheder sige i Randers, thi at denne Bane maaske vil kunne forstyrre det Forhold, som nu bestaar imellem Aarhus By's og Randers By's Opland, bør dog ingenlunde foraaarsage, at man kalder disse to Baner, som i det Mindste for en meget væsentlig Del betales af de vedkommende Landdistrikter, for Konkurrencebaner. Det, at Byerne indbyrdes for deres Næringsforholds Skyld ikke kunne ønske, at der kommer en Forbindelse tilfæde imellem visse Landdistrikter, fordi det medfører, at en Del af disse Landdistrikter gaar fra den Kjøbstad, hvortil de tidligere gik, til den anden, kan dog paa ingen Maade gjøre, at man opfatter